نره ۱۹۹ ایکنجی دوره

۴شنبه ۲۵ اردیبهشت ۱۳۲۵

آذربایجان

مدیر: فتحی خشکنابی

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

قیمتی ۵۰ دینار

آیلیق	آلتی	۱۲۰	ریال
۶	آیلیق	۶۵	۰
۳	۰	۳۵	۰

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین اورقانیدیر

آقای پیشه‌وری‌نین ×

آذربایجان خلقینین صلاحیتدار شخصیتلرینین کنفرانسیندا ایتدیگی بیانات

عزیز و محترم هموطنلر! اصل موضوعه باشلامادان اول اجازه ایستیرم بیر قدر موجود وضعیتیمیزین کچمیشی و اونی ایجاد ایدن سببلر بارەسینده توضیح ویره‌م.

هامیز بیلیرسیز که فرقه‌میز ۱۲ شهریورده منتشر ایتدیگی ۱۲ ماده‌دن عبارت اولان تاریخی بیانامه‌سینین انتشاری ایله ایشه باشلامیشدیر. بو بیانامه‌ده بیز صریح و آشکار بر صورتده « ایران داخلینده ایرانین استقلال و تمامیت ارضیه‌سینی مراعات ایتمک شرطیله تور داخلی ایشلریمیزی اوز الیمیزه آلماق و اوز ایشیمیزی اوز الیمیزله اداره ایتمک » ایسته‌دیک. آنا دیلیمیزده ملی فرهنگیمیزی مترقی و معاصر حالا سالماق طلبلارینی اورتایا سوروب‌دیک. مشروطه محاربه‌سی و بوتون قاهرمانلیقلاری یول ویرمه‌مک ایچون ایران قانون اساسیسینه استنادا ایسته‌دیکلریمیزی ایالت و ولایت انجمنلری واسطه‌سیله اجرا ایتمک، قانیلار و ده‌ایلر اولاراق صلح و تبلیغات یولی ایله بو مقصده نایل اولمقه چالیشدیغیمیزی ده او گوروندن اعتبارا جدی صورتده اعلان ایتمکه باشلامیشدیق. ایشلریمیزی تحقیر، توهین و اسارتده محکوم اولان خلقیمیز فرقه‌میزی بو شعارلرینی آچیق اورک و عالی روح ایله استقبال ایدوب سئل کیمی اونون صیره‌لرینه آخماقا باشلادی. حالدا تهران ارتجاعی حکومتی و عمومیتله خلقین اسارتینی اوزلری ایچون سعادت و شان و شوکت سایان آلچاق و خائن دولت مامورلاری مرتجع و مستبد و خوره خواه عنصرلر ایله بیر سسه ویریب بیزیم بو ساده و طبیعی صدامیزی بوغماق و ایشلرین ایلریده‌کی آزادلیق مشعلینی سوندیرمک ایچون دنیانی گوروشو ایله دولدورماقا قیام ایتدیلر. بیلدیگیز کیمی وطنیمیزین مرکزی تبریز شهرینده باشلانان آزادلیق صداسی اونلارین جیغیر باغیرتیلاری و افترا آمیز سوزلرینه باخمیاراق چوق سریع بیر صورتده اول ایران داخلینده صونراده بوتون دنیاده منعکس اولمقه باشلادی. هر بیر تازه لیک و هر بیر مترقی ایش تولید... معیر و اضمحلالی حساب ایدن ایران هیئت حاکمه‌سی ایسه خلقیمیزین قانونی و مشروع طلبلارینی قبول ایتمک عوضینه اونی الینده اولان دولت تشکیلاتی واسطه‌سیله آزادلیق عوضینده اسارت، اختیار و حق و عدالت عوضینده قلاق و حبس و تبعید و قیمتسیز قتل و غارت ایله جواب ویردی.

هنوز شهریور آیی قورتارمامیشدی که کندلریمیزده ژاندارم و شهرلریمیزده پولیس و نظامی قوه‌لرینه دموکرات فرقه‌سینی سلاح گوجی ایله داغیدیب اونون باشچیلارینی توقیف و محو ایتمک امری ویریلدی، بونونله بوتون آذربایجانی وحشت و اضطراب بورودی. مخصوصا کند اهالیسینین مالی، جانی، دولت و ناموسی ظلمکار اوغری و رضاخان رژیمینین ان عزیز، ان ناجنس، ان پیس و ان مردار محصولی اولان ژاندارم مامورلارینین اختیارینه تاپشیریلادی، بو طریق ایله آذربایجان خلقینین شدید و جدی مبارزه‌سی باشلاندی. ایش فرقه و تشکیلات چارچوبه‌سیندن خارج اولوب عمومیتله‌نمه‌گه یول آلدی. آنا توزینی ظلم و اسارت جنگالیندان خلاص ایتمکه باشلادی. آذربایجانلی بو ایشی چوقدان آرزو ایدیردی، ولیکن صبر و تحمل کاسه‌سی لبریز اولمیشدی. او تهراندان جیبلرینی دولدورماق ایچون گونده‌ریلن لشکری و کشوری مامورلارین خیانت و تحقیر و توهینلرینه خاتمه ویرمک ایچون بله بیر گونون گلیب چاتماسینی ایللر بویی آرزو ایتمیشدی. حتی بو آرزو تک آذربایجانلی دگل، بوتون ایران ملتلرینین اورە‌گیندە ایللر بویی آرزو اوراق آتیر. ولی مقدس بیر دردایدی. ایندیده بوتون ایران خلقی بو دردین دوامی امیدی ایله یاشاماقدا دیرلر. آذربایجان خلقی بو آرزونی یاخیندان حس ایتمکده ایدی، او، آرزونی توزینه جدی بیر نقطه اتکا تاپوب توز ملی فرقه‌سینین وجودونده گوره‌بیلدی، او چوق گوزل بیر صورتده حس ایتمیشدی که اونون محکم بیر مرکزی و قزل بایراقلی باشچیلاری وار. بو مرکز و بو باش فرقه‌میزدن عبارت ایدی. دشمنلریمیز، حتی دوستلاریمیز چوقی بیزیم ایندیه‌یه قدر نظام بیرلیک ایله ایرلی گیدوب بیوک بیر قدرت کسب ایتمه‌گیمیزی علت و سببلرینی بیلمه‌گه قادر اولا بیلمه‌میشلر. حالبوکه بو چوق ساده و آیدین بیر مسئله‌دیر. بیزیم موفقیتیمیزی

تأمین ایدن همین خلقیمیزی ایلرلە‌ییەن مقدس آمال و آرزولرینی پاک وجدان و صمیم قلب ایله حیاته کئچیرمک ایسته‌دیگیمیزدیر. بونا گوره‌ده ارتجاعی دولت و مرتجع عنصرلرین علیهینه باشلادیقلاری وحشیانه حمله‌یه خلقیمیز قهرمانانه بیر حرکت ایله جواب ویردی. آدلارینی توز باشلاری قیزلارین ناموسی، جوانلارین تالی مهادینه آلقیش ایدن ژاندارم و سایر جلادلر اول گئتلر و صونرا بیر ایش بیرلده‌ن کنار ایدیلدی. خلق توزی توز سرنوشتینه حاکم اولماق استعدادینی بو واسطه ایله ثبوته یئتیردی. کندلردن جلادلاری اخراج ایدیب دیه‌ردن اونلرو کیف... مامورلاری قاووب چیخارماق کفایت ایتمیردی. حقی اداره ایتمک، چوروموش دولت تشکیلاتی عوضینده خلقی احتیاجاتی تأمین ایدیب عمومی آرزولرینی حیاته کئچیره بیلن بیر تشکیلات وجوده گتیرمک لازم ایدی. بو ایش طبیعی بیر صورتده میدانه چیخدی. خلق کندلرده یوز منلر ایله انتخابه اقدام ایدیب قرارلار تهرانه منتظر اولمادان ملی آزادلیقی تأمین ایتمه‌ده مختاریت و ملی حکومت تشکیلاتی طلب ایدن تصمیم نامه‌لر سئل کیمی آخوب تبریزه گلدی. فرقه‌میز ایسه خلقیمیزین روحیه‌سینی قوربان بو اوزونک ... قید قلا ... و خلقی باشلار اولاراق توز حالیته قویا بیلمزدی. اونا گوره چوق سریع بیر صورتده خلق کنفرانسلارینی آرزولرینی عملی ایتمک و حقیقی ... ایچون آتان آتیب ایلکرمی دوشوررینده تبریزده ... ملی حکومتی عملی کمیته‌سی قورولدی. ملی مجلسیمیز گوره‌رک چیخارماق قرارینی چیخاردی و بو قراری حیاته کئچیرمک ایچون ... انتخاب ایتدی و اورتانی بو بو تولار بیرلری اعلام ایتدی. ایران داخلیه و خارجیه دولتلرین نماینده‌لرینه گوندەرمەکله ... قانونی و مشروع اولان داخلی حکومتیمیز وجوده گتیرمک ... بو یولدا تهران حکومتی ایله دانیشیقه حاضر اولدیغینی اعلان ایتدی. بو اعلامیه‌دن صونرا تهران حکومتی طرفیندن ظاهرا بویوک اختیارات ایله استاندار تعیین اولونان آقای بیات ایله ملی هیئتیمیزین نماینده‌لری آراسیندا بیزیم طلبلاریمیزی تأمین ایتمک موضوعینده مذاکره باشلاندی. بو مذاکره ایتدیگی مذاکره بیزیم ملتیمیزی حساب اولونا بیلر. آقای بیات انجمن ایالتی و ولایتی ایله موافق اولدیغینی سویله‌دی، لاکن اونین مجلس شورای ملی طرفیندن تصویبینی ایرەلی سوروب بیزه آیدین بیر جواب ویره بیلمه‌دی. بیز اونداکی آزادلیقیمیزین محافظه ایدیلمه‌سی و انجمنلرین فعالیتینین دوامی ایچون تأمین ایسته‌دیک. او ایسه بیله بیر تأمین ویرمگه قادر اولا بیلمزدی. اونا گوره تهران ایله دانیشیقیمیز نتیجه‌سیز قالدی. بیلدیگیز کیمی مجلس ملیمیز و ملی حکومتیمیزین تشکیلی ایله آقای بیاتین آرتیق آذربایجاندا گوره‌جک بیر ایشی اولمادیغی ایچون تهرانه مراجعت ایتدی. بیات ایله آپاریلان مذاکره بیزه آیان ایتدی که تهران ارتجاعی حکومتی بیزیم آرزولاریمیزی تأمین ایتمکه هیچ وجهیله امکان ویره بیلمه‌یه‌جکدیر. اونین تلفلرک مامورلاری ایسته‌سلر بیله بو ایشی عملی ده گئدلر.

بونا گوره بیز توز اراده، توز ملی اصولیمیز، مخصوصا ۲۱ آذرده ملی مجلس و ملی حکومتیمیزی قوروب آزاد بیر صورتده ایشه‌باشلادیق. من ملی حکومتیمیز و ملی مجلسیمیزین تشکیلی زمانی خلقین ابراز ایتدیگی احساسات و حرارتلی بحث ایتمه‌یه‌جگم، فقط دیه بیلیرم که ایچون بوتون حقی ایستر دورار ایستر ایسه کندلریمیزده آیاقا قالخمیشدی، تام منطقه‌لر بهجت همومی، تمام ممالک ایله ملی قیام و ملی حرکت وجوده گلمیشدی. ۲۱ آذردن ایندیه‌قدر کمیا ۵ آی کئچیر و آرتیقده حکومتیمیز فرقه و مجلس ملی و خلقیمیزین حسن توجهیت داییری بویوک ایشلر گورمیش و اساسی اصلاحاته باشلامیش و بو واسطه ایله خلقیمیزی آزاد ایدوب ۱ آسمت سعادتینه بیر حیاته ... کندلر آراسیندا بلا عوض ... ایلریلتیردیکلرینی ... ملی آزادلیقیمیزی ... ساخلاماق ایچون تشکیل تاپان ... نهایت آزادلیقیمیزین دایمی اولان ملی قوشوننی ... آی مدتده یاراتماغی سیچرەمی. همچنین فرصت و بهدلت و تجارتین ترقیسی و یاللارین ... آلینماسی کیمی گوزل ... اداره ایتمکه لایق اولدیغیمیزی اثبات

ایتمیشدیر، مجه ... اعمیتی ... و حکومتیمیز و فرقه‌میزین ... آراسیندا ویچیره‌ده گئن محکم ایمان و بیرلیکدیر. ... دعوالاری آراسیندا شاهده اولونان محکم بیرلیک مجه ... آرتیق ... استعدادینی اثبات ایتمکده‌دیر. ... بو بیوک موفقیتلر و ... ایله ایران خلقینین ... حساب اولونمالیدیر.

بیر قرار وارد اولورسا ژاندارم و سایر ... خلاص اولوب ... باشلاسالار ... سیاستده و حرکتیمیزه ... آشکار صورتده گوروروک، ... بیچاره ... تهران ... قره‌مردی (سیز بیزه نجات ویردوز، سیز ایران خلقینی اسارتدن خلاص ایتدوز، آمادی اشتباه ایتمه‌یین، آزادلیغیمیز سیزدن دوزگون حرکت ایتمگیزه باغلیدور.

یاشاسین آذربایجانین قهرمان خلقی! یاشاسین آزادلیغیمیزین مشعلداری اولان آذربایجان آزادیخواهلاری!

بیر هفته آذربایجان خلقینین باشلاری اوجالماسینا ... نت تورکی اداره ایتمک دگل بلکه بوتون ایران خلقینه رهبرلیک ایتمک استعدادینه مالک اولدیغینی بیر داها ثابت ایتمیش اولدی، ... باشلانان گوندن تهران و سایر ایران شهرلرنده منتشر اولان روزنامه‌لرین (گلین بیزه نجات ویرین) صدالری بیر حضور اولدیغینی ... ایران ... یاشایان ... آذربایجان ... والی ... اطرافینه گلدی، آتای زمانلار (سیزده که والی اولمیشدی بیر آدام یوخدور) دیدی، منیم ... جوابیمی بیلیرم بیر چوق گوزل حس ایتمیرسیز، اونی تکرار ایتمکه احتیاج یوخدور، بونونله ایستیرم سیزه تهران حکومتینین کیمی آدملار ایله اولدیغینی گوسترم، وایستیرم بیله سوز که شاید او زمانلار صدا بیر سوزی هیچ‌یتمدی، اونین دوغروچیسی و آغلاغی یوخلوق یوخاری اولا بیلمز، تهران جماعتی ایسه بیر کیمی زمانلاری توز ... کنار ایتمکه قادر دگیلدیر، بیله بیر حقیقی ... باشلاملرا بیوک ایشلری ... گیب بیزیم ... آلتینه‌گیرین! دیه‌سی آیا بویوک ... ! چوق ... یاشاسین ...

دنیا خبرلری

طهران رادیوسی

۱- گون ستاره روزنامه‌سی ... سرمقاله‌سینده یازیر ... بو موضوعده ... وطن ... قرار ... آذربایجان موضوعی حل اولونور.

۲- ... سرمقاله‌سینده یازیر ... آذربایجانا ... (...) ... کیمی ... اولور.

۳- ایران ... روزنامه‌سی ... سرمقاله‌سینده ... تشکیل ... آذربایجان ... مذاکره‌لر شروع اولونوب.

مسکو

۱- یونانیستانده ... دولت رئیسی ایله ملاقات ایدیب و ... آزاد ... اولور.

۲- ... آمریکا ... شمال ... حل ... اولور.

۳- ...

بیر مطلبی سایش ویریب لر و ... ایراسین جمهوری ... اولمون سلطنت ... لار.

ترکیه

آذربایجان ... داخلی ... ایران مرکزی حکومتی ... آذربایجان ... ایران ... ۳ ... .

هلندده انتخابات مناسبتیله ارتجاعچیلار تلاش ایدیرلر.

... هلند ... ۱۹۳۸ ... ۱۹۴۳ ... اولور.

ارسکودا

خصوصی مخبریمیزدن

جمعه گونی ... ۲۰ ... ساعتلاریندا ... مین نفر ... آزادلیقلار ... اولور.

حسین عرب اوغلی

تیاترونین انکشافی اوغروندا

[illegible]

سوواریلمیش پولادلارا

خلقیمز سعادت یولوندا

[illegible]

مجید واعظی

[illegible]

ترجمه ایدنی: ظفر دولتی

کوردلر

« داستان »

-۱-

[illegible]

§§§§

[illegible]

§§§§

[illegible]

§§§§

[illegible]

§§§§

[illegible]

§§§§

[illegible]

§§§§

[illegible]

§§§§

[illegible]

اعلان

بو وسیله ایله عموم آذربایجان اهالیسنه اخطار اولونور .

هر کسده هر نوع اسلحه وار ایسه بو تاریخدن ۱۵ گونه قدر تبریزده و [illegible] اطرافدا نظمیه اداره‌سینه رجوع ایدوب جواز آلسونلار [illegible] اسلحه‌لری ضبط و اوزلری تعقیب اولوناجاقلار .

آذربایجان [illegible] ش ۲۳

اعلان

[illegible]

کارگرلرین حیاتیندن

علی اوغلی

سوواریلمیش پولادلارا

-۱۶-

[illegible]

آذربایجان ادبیاتی تاریخیندن — چوبرچی: [illegible]

عاشقانه خلق شعری جریانی

-۱-

واقف اسلوبی ۱۹ نجی عصرین ۱ نجی یاریسی جهتندا قوتلی بیر جریان اولاراق دوام ایتمیشدیر.

بو شعر جریانی [illegible] هم مضمونجه، هم [illegible] اعتباری ایله خلق شعرینه چوخ یاخین ایدی. عاشقانه خلق شعری [illegible] زنگین خلق [illegible]، خصوصیله عاشق شعرینی [illegible] گوره [illegible] خلق [illegible] ملی و [illegible] [illegible] حسرت و محبت [illegible] آرزولاری [illegible] بو شعرده [illegible] یاپیلمیشدیر.

بو شعر گوزلین جمالی و [illegible] [illegible] و کلاسیک شعرده [illegible] عشقی [illegible] سوگیلی [illegible] تشکیل ایدیر.

بو شعر طبیعی انسان دویغولاری، حیات عشقی، حیات دولی، گوزل آرزولار، نشئه، [illegible] ایله دولودور.

[illegible] بو خصوصیتلر اونو ساده‌لشدیریر و [illegible] [illegible] ریالیست بیر ماهیت [illegible].

۱۹ نجی عصرین اوللرینده [illegible] شعرلری ایله [illegible] [illegible] (۱۸۱۲—۱۸۲۳) [illegible] [illegible] گوزلین جمالی [illegible] و [illegible] سوگیلی [illegible].

[illegible]

[illegible]

میرزا جان [illegible] (۱۸۸۷) [illegible] عاشقانه [illegible] آرزولاری، حزنی، کدری، [illegible] و سوگیدن [illegible] [illegible].

[illegible] شاعرلرینده: [illegible] (۱۷۸۰—۱۸۹۱) [illegible] (۱۷۷۵—۱۸۳۵) [illegible] (۱۷۸۱—۱۸۴۲) [illegible] سوگیلی [illegible] شعرلر [illegible].

[illegible] عبدالرحمن آغا [illegible] شاعر [illegible] [illegible].

بو دوورده یاشایان خلق شاعرلریندن [illegible] [illegible].

بو دوورده یاشین [illegible] [illegible] [illegible] خلق [illegible] خلق شعری جریانی یاراتمیشلار.

[illegible]

آذربایجانین ملی داستانلاری

جمع ایدن: [illegible]

[illegible]

۷— [illegible] حکایه‌سی

[illegible]

داملالار

ای گوزل [illegible]
[illegible] داملالار
[illegible]
[illegible] داملالار

§§§§

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] داملالار

§§§§

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] داملالار

§§§§

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] داملالار

§§§§

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] داملالار

§§§§

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] داملالار

XX

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] داملالار

XX

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] داملالار

XX

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] داملالار

XX

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] داملالار

XX

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] داملالار

XX

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] داملالار

هلال ناصری

[illegible]

۰۰۰

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۰۰۰

[illegible]

[illegible]

[illegible]

حق ایله گل، [illegible].

[illegible]

آقای پیشه‌وری نین

آذربایجان خلقینین صلاحیتدار شخصیتلرینین کنفرانسیندا ایتدیگی بیانات

[illegible]

آذربایجانا سلاح ایله گلمک اود ایله اویناماق دیمکدیر.

بیز آقای قوامی اولدوقجا عاقل بیلیریک که اوزو الیله بو حریقی مشتعل ایتمکه اقدام ایتسین! اگر بو ایش اولاراق گورسه خلقیمیز آلتیمیز و جمعیتیمیز آیرو الماز، کیشیلی برلی واحد کیمی آیاغا قالخاجاق و اونو الچیمیزا اوزانان خائن و مرتجع الفری قطع ایلیه جکلر.

یاشاسین آذربایجان خلقینین ملی بیرلیگی!

یاشاسین بو بیرلیگی وجوده گتیرن فرقه میز!

یاشاسین ایران خلقلرینین اوزونه آزادلیق قاپوسی آچان

قهرمان فدائی و رشید قوشونلاریمیز!